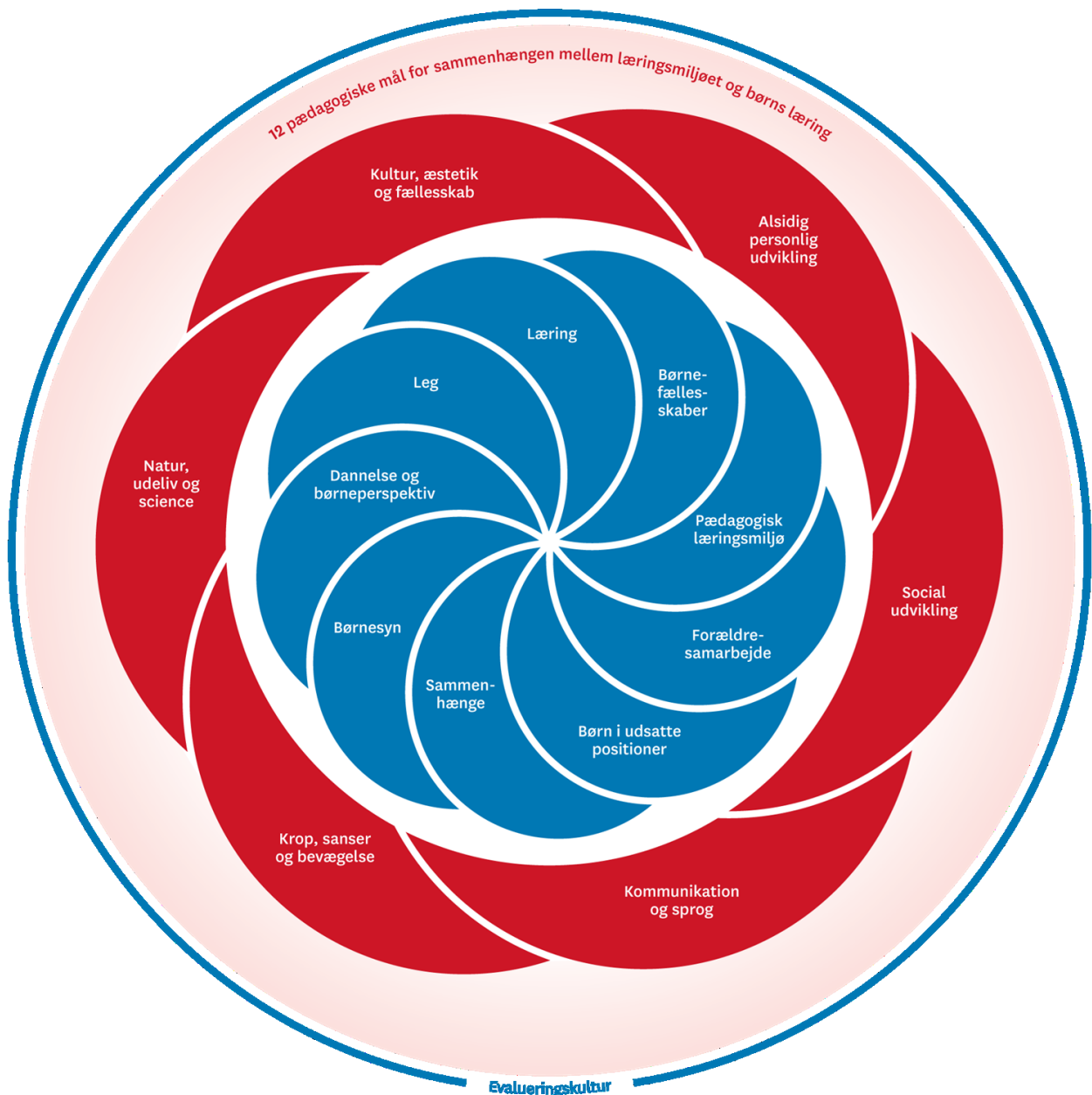

Pædagogisk læreplan for Villa Maj Forår 2021

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Villa Maj er en integreret daginstitution, der har til huse i en stor hvid palævilla med en pragtfuld have og den mest fantastiske hængebøg. 95 vuggestue- og børnehavebørn boltrer sig på de mange kvadratmeter sammen med 22 medarbejdere, der er fulde af nysgerrighed, faglig kærlighed og livsglæde. Vi er placeret i Dyssegårdskvarteret i Gentofte Kommune og med en lille gåtur eller en kort tur med S-toget, så står vi i gode grønne områder.

Vores vision

Alle skal føle sig som en del af Villa Maj.

Villa Maj skal være stedet, hvor der er masser af hjerterum. Hvor medarbejderne føler en faglig og personlig stolthed. Hvor forældrene føler tryghed og glæde ved, at deres barn tilbringer sin dagligdag i lige netop Villa Maj. Og hvor hvert barn føler sig enestående, selv om han eller hun er én blandt mange.

Alle skal føle sig, som en betydningsfuld del af et fællesskab og opleve en tryk og meningsfuld hverdag med tilpasseudfordringer, der stimulerer og inspirerer nysgerrigheden på livet og lysten til at lære - livet skal være umagen værd!

Det er Villa Majs vision, at medarbejdere, forældre og børn danner venskaber og møder mennesker, der giver og tager imod i øjenhøjde. I Villa Maj mødes mange mennesker hver dag og har betydning i hinandens liv. Derfor er det en værdi, at hver enkelt medarbejder er autentisk i sit arbejde. Det opbygger både en tryghed, samt en tillid til voksne hos børnene.

Forældrene ser vi som aktive deltagere i fællesskabet og som samarbejdspartnere, og dermed af afgørende betydning for barnets udvikling, læring og trivsel både i og udenfor Villa Maj. Hvert barn skal trives og udvikle sig i Villa Maj, så han eller hun er klar til nye udfordringer når skole eller flytning kalder. Og når barnet senere i livet kører forbi Villa Maj, skulle det gerne kunne sige: 'Dér var jeg glad for at være....!'

Vores pædagogiske praksis

Vores pædagogiske praksis går først og fremmest ud på, at alle børn skal føle sig trygge og have dækket deres basale behov, da det er forudsætningen for trivsel, udvikling og læring.

Vores hverdag er tilrettelagt således at børnene er en del af flere forskellige slags fællesskaber, for på den måde bedst at kunne tilgodese børnenes individuelle behov og læringsstile. Vores struktur er en forholdsvis åben struktur, hvor børnene kan lege hvor de har lyst og med dem de vil, for at give plads til det legende og eksperimenterende, hvilket er afgørende for barnets udvikling af sig selv.

Vuggestuen er aldersintegreret – her ser de yngre børn de ældre og imiterer dem. Det er en del af den socialisering der løbende udspiller sig. De ældre børn får muligheden for at lære fra sig og yde omsorg for de yngre og dermed opleve sig selv som betydningsfulde i andres liv.

Børnehaven har aldersopdelte stuer. Her fokus på aktiviteter og udfordringer, der passer til børnenes alder og kompetencer. Det er medarbejderne, der planlægger forløb der udfordrer børnenes nærmeste udviklingszone. Når der ikke er aldersopdelte aktiviteter, er børnene sammen på tværs af stuerne.

Vuggestuen arbejder i deres aktiviteter med aldersopdelte grupper, mens børnehaven nogle dage arbejder med aldersintegrerede gruppeaktiviteter, således at alle børn har deres faste stuepersonale, men det kan være en anden opdeling af personale til grupperne. Vi arbejder desuden også i aktivitetsopdelte grupper.

Pædagogiske principper

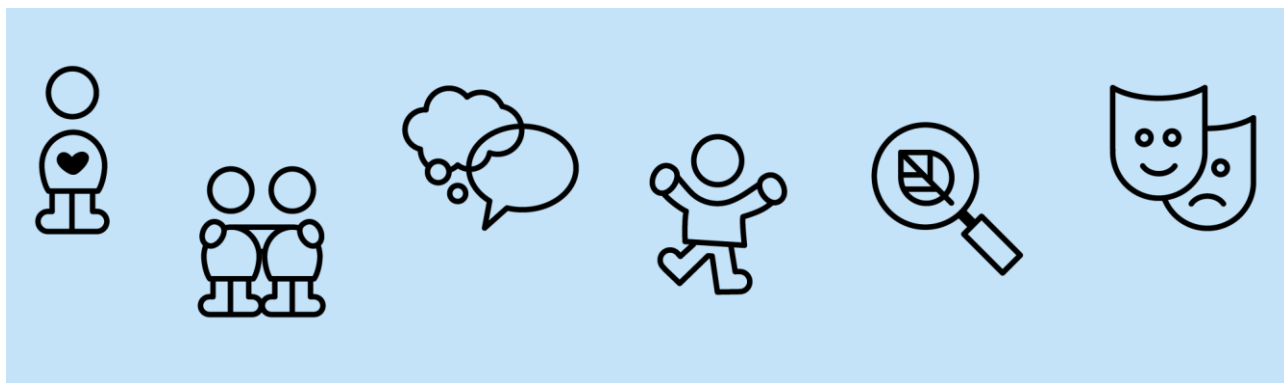
I Villa Maj arbejder vi inkluderende og i differentierede fællesskaber. Det giver barnet mulighed for at opleve mangfoldighed i et rummeligt og anerkendende miljø, samt demokratisk deltagelse i dagligdagen og på sigt i samfundet.

At få dækket sine behov, fysiske som mentale er grundstenen i ethvert barns liv. For at sikre barnets dannelse og læring vægter vi omsorg, tryghed og nærvær i dagligdagen højt. For at udvikle resiliens arbejder vi med handlekompetencer, som udholdenhed og tro på eget værd.

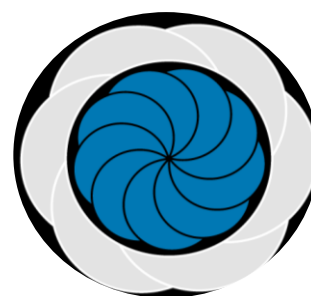
Vi har en høj faglighed og bruger didaktisk dokumentation og evaluering af vores praksis. Vi gør brug af organisatorisk læring, så vel som et godt tværfagligt samarbejde, for at sikre os en kvalificeret innovativ pædagogisk praksis.

Barnets udvikling, tryghed og trivsel fordrer et konstruktivt forældresamarbejde. Vi betragter både barn og familie med et resourcesyn og som aktive medspillere i hverdagen, hvor faglig vejledning, sparring og samarbejde bliver vægtet højt.

Vores fornemmeste opgave er at skabe rammer, hvor hvert enkelt barn kan udvikle sine egne potentialer i samspil med andre børn og voksne.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

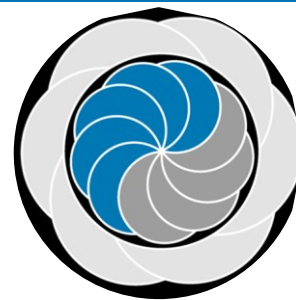
- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Læring og dannelse

Der er læring og dannelse i hverdagens strukturer, gøremål og rutiner. At tage flyverdragt på, at vaske hænder, at spise frokost er en lærings- og dannelsesproces, hvor der er dialog både barn og barn, og barn og voksen imellem, som giver plads til at børnene giver udtryk for deres udringer, nysgerrighed og perspektiver. Lære- og dannelsesprocesser kræver tid, så vi bestræber os på at tage os tid og være nærværende. Vi bestræber os på at tage os særlig god tid med børn som sjældent viser nysgerrighed. Derfor må vi være opmærksomme på at have en realistisk planlægning, der skaber rum for spontanitet og gribe hvad børnene er optagede af. Når børn får oplevelser af at deres bidrag bliver inddraget i fællesskabet, opbygges selvtillid.

Vi er opmærksomme på, at vores rolle som pædagogisk personale og at vores egen nysgerrighed, engagement og begejstring, har indflydelse på børnenes motivation og deltagelse.

Vi er opmærksomme på at skabe læringsmiljøer som er tilrettelagt ud fra rutiner og genkendelighed, med plads til at være eksperimenterende, undersøgende og nysgerrig.

Vi skal skabe rammer for kreativitet, som er tilpas udfordrende og præsenterer børnene for nye muligheder, der kan skabe grobund for nye ideer.

For at få øje på børns udvikling må der være planlægning og evaluering. Vi må også kunne evaluere sammen med børnene ved at synliggøre læreprocesser, f.eks. på hvad ved/kan børnene nu

inden vi starter et forløb og hvad ved/kan børnene så når forløbet er slut. Dette kan give børnene en oplevelse af selvtillid.

Læring og dannelse i børnehaven:

Ved måltiderne sker der meget læring og dannelse. Før, under og efter spisningen er der meget sammenspil mellem barn – barn og barn – voksen. Ét barn dækker bord, imens de andre roligt venter. Når vi spiser, lader vi alle tale roligt sammen og børn og voksne hjælper hinanden, med at sende skåle rundt, så alle får mad. Efter maden rydder alle børn deres egne ting op og hjælper med at rydde de fælles ting op også.

Børns leg

At lege er en stor del af børnenes hverdag i Villa Maj. Vi har fokus på at skabe rum til lege. Fysiske rum, hvor vi har fokus på indretning. Ved at lave små legestationer og skabe rum i rummet, gøres der plads til børnene kan indgå i mange og forskellige legerelationer. Rummet er indrettet så det meste inventar kan indgå i lege, man kan eksempelvis lave forhindringsbane i en sofa. Vi er opmærksomme på at vække børnenes nysgerrighed og fantasi, for at kunne videreudvikle både legens indhold og børnenes legerelationer. Ved at ændre på rummernes indretning eller ved at bringe noget andet legetøj i spil, kan vi pirre fantasi og nysgerrighed. Dette gør vi med udgangspunkt i at følge børnenes initiativer og spor og ud fra den konkrete børnegruppens behov. De fysiske rum gør sig også gældende udendørs. Vi har fokus på uderum og udeleg. Udeleg kan lægge op til et stort udvalg af motoriske lege, hvor vi har opmærksomhed på at understøtte og udfordre børnene til at afprøve deres kroppe på anderledes måder. Ligeledes er der, ude som inde, fokus på at understøtte børnenes legerelationer.

For at skabe rum for lege, har vi fokus på hvordan vi som personale organiserer rammer og tid. Vi er opmærksomme på at give legen tid, børnene kan lege på forskellige tidspunkter af dagen uden at blive forstyrret. Vi har fokus på at skabe rum for leg, nysgerrighed og fantasi uden for Villa Maj, når vi tager på ture. Når grupper er af sted på tur, skabes der ligeledes plads til at nye lege kan opstå i Villa Maj.

Vi har som personale fokus på hvordan vi placerer os og indgår i børnenes lege. Vi har fokus på at være tilgængelige for børn i deres lege. Vi har opmærksomhed på at støtte op om alle børns deltagelsesmuligheder i leg. Når vi som personale igangsætter og deltager i lege, kan børnenes deltagelsesmuligheder forbedres. Børn som står i udkanten af legerelationer, kan få mulighed for at deltage, når vi som personale igangsætter lege. Børnene vil ligeledes komme til at opleve at indtage forskellige positioner, når vi støtter op om lege. Ved at italesætte lege, er vi med til at gøre opmærksom på, børns forskellige bidrag og deltagelse i leg, det kan være med til at skabe nye legepositioner og legerelationer. Når vi deltager i lege, er det med nysgerrighed på børnenes initiativer og spor. Vi har stor opmærksomhed på børnefællesskaberne, når der leges. Vi har stor respekt for at det enkelte barn, i disse fællesskaber, er forskellige fra hinanden. Vi er opmærksomme på at skabe plads til forskellighed og hjælpe alle børn til at blive medskabere i børnefællesskaber. Vi har fokus på at værne om de gode lege, blandt andet ved at skærme af og beskytte lege, vi kan se, er udviklende for fantasi og kreativitet og for børnenes relationer. Det er i orden at sige nej til at lege, for at passe på en god leg. Vi som personale har fokus på at hjælpe børn videre til nye lege, når de bliver afvist i lege.

Vi er altid i dialog med forældre omkring børns legerelationer, om hvordan vi i Villa Maj støtter op om barnets deltagelse og hvordan forældrene i hjemmet har fokus på at understøtte dette. Vi opfordrer gerne forældre til at lave legeaftaler, enten i hjemmet eller på legepladser, også gerne med nogle som deres barn ikke altid plejer at lege med. Derved er forældrene med til at styrke relationerne i børnefællesskaberne.

Børnesyn og børneperspektiver

I Villa Maj har det pædagogiske arbejde med at tilrettelægge læringsmiljøer, fokus på at inddrage og følge børnenes spor, oplevelser og interesser. Vi har stor opmærksomhed på at alle børn oplever sig selv som set og forstået i deres dagligdag. Det er vigtigt for os at gå i dialog med børnene for at få et indblik i, hvad der fylder og er vigtigt for det enkelte barn.

Når vi som personale indgår i børns lege, er det med stor nysgerrighed på hvad, der optager børnene. Når vi får øje på hvad der optager børnene, kan vi i samspil med børnene videreudvikle lege og bidrage til at udvide erfaringer og forståelser, af et emne som børnene oplever som meningsfuldt og udvikle børnenes legerelationer. Ligeledes kan vi ved at tage del i børnenes lege være med til at skabe et fælles erfaringsgrundlag for børnegrupperne.

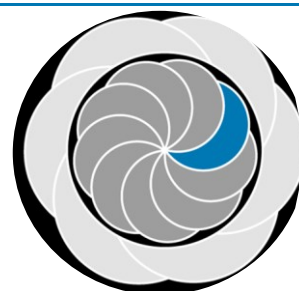
Vi gør brug af evalueringsredskaber til at få øje på og sikre at, alle børn indgår i samspil med andre børn og med personale. Samspil, der giver børnene mulighed for at udtrykke deres oplevelser og deres behov. Vi gør os umage med at kigge efter de tegn børnene giver udtryk for. Især hos de yngste børn, som endnu ikke har verbalt sprog, kigger vi efter andre tegn, der giver udtryk for deres behov og oplevelser. Vi bruger disse tegn og børnenes udsagn til at evaluere på pædagogiske læringsmiljøer for sidenhen til at tilrettelægge læringsmiljøer på nye måder, således at børnene til stadighed finder det meningsfuldt at være deltagende.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi skaber pædagogiske læringsmiljøer hele dagen. Fra tidlig morgen når børnene kommer, er der fokus på at skabe trygge og genkendelige rammer, hvor der er tid og ro til at gøre sig erfaringer i livet. Pædagogiske læringsmiljøer i Villa Maj har på samme tid, blik for det enkelte barn og det enkelte barns samspil med børnefællesskabet. Lege og aktiviteter bliver tilrettelagt ved at tage udgangspunkt i børnenes spor, initiativer og interesser. Børnene bidrager til indholdet af lege og aktiviteter. Ligeledes er der fokus på at stimulere, både det enkelte barns og børnefællesskabets behov og udviklingspotentialer. Pædagogiske læringsmiljøer tilrettelægges, så børnene får mulighed for at bygge videre på deres erfaringer og oplevelser. Når vi tilrettelægger pædagogiske læringsmiljøer, har vi fokus på at børnene bliver aktive deltagere.

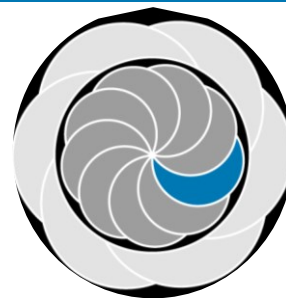
Vi, som personale, har fokus på at vise og italesætte over for børnene, hvordan de kan deltage både i rutiner, leg og planlagte aktiviteter. Garderoben er et eksempel på en rutinesituation, hvor vi kan italesætte over for børnene, hvordan de kan bruge hinanden til at hjælpe med at få overtøj af og på. Det er vores oplevelse, at børnene her gør sig mange erfaringer med at øve motorik og blive selvhjulpne og får oplevelser med, hvordan de kan bidrage til børnefællesskabet og danne relationer ved at hjælpe hinanden. Vi har som personale fokus på at understøtte og udvikle børnenes erfaringer, ved at være nærværende og ved at italesætte børnenes oplevelser, både når der tale om hverdagens rutiner, leg eller planlagte aktiviteter.

Når vi i Villa Maj tilrettelægger pædagogiske læringsmiljøer har vi fokus på at bruge personalets alsidige kompetencer. Alsidige kompetencer kan bringe børnenes initiativer i spil på mangfoldige måder og er med til at inspirere både børn og personale til at handle på anderledes og nye måder. Vi reflekterer over, hvordan vi som personale skal positionere os, for at skabe de bedste muligheder for børnene deltager aktivt i dagens forskellige læringsmiljøer. Vi har ligeledes faglige refleksioner over vores pædagogiske praksis og vi evaluerer på denne praksis med henblik på hvordan vi kan udvikle de pædagogiske læringsmiljøer, så vi fortsat sikre børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vores pædagogiske tilgang til forældresamarbejde tager udgangspunkt i det enkelte barns behov. Det er barnets tarv, der er i fokus. Forældrene har viden om deres børn, samtidig har vi viden om og erfaring med at skabe læringsmiljøer, som sikrer børns trivsel, udvikling, læring og dannelse i dagtilbud. Det er dette, som danner grundlag for vores samarbejde. Vi er opmærksomme på at familier er forskellige og har respekt for denne forskellighed. Vi fokuserer på at skabe gode relationer til alle forældre allerede inden deres børn starter i Villa Maj. Vi holder forsamlinger for at lære nye børn at kende, men også for at starte et godt forældresamarbejde op.

Ligeledes mødes vi med forældre til en samtale inden for de første 3-6 måneder år barnet har været i Villa Maj, for at afdække om familiens behov er imødekommet. Ved disse første samtaler har vi fokus på at italesætte, at vi som personale altid er klar til dialog, om stort og småt, der har betydning for familiens liv i hjemmet eller for barnets trivsel og læring i Villa Maj.

I hverdagen har vi fokus på at tage godt imod alle familier når de kommer om morgenen. Vi er opmærksomme på, at både børn og forældre får sagt godt farvel og støtter op om familiers forskellige afskedsritualer.

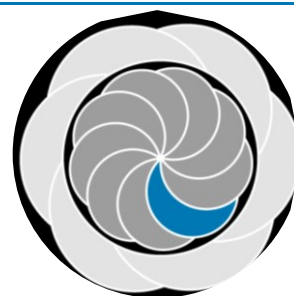
Om morgenen og om eftermiddagen ved afhentning har vi fokus på at skabe plads til hverdagssnak. Vi skaber plads til at tale om, hvad der rører sig hos familierne i hjemmet og vi har mulighed for at fortælle om, hvad vi oplever deres børn er optagede af og hvilke udviklingspotentialer vi ser hos barnet. Vi synes at det er i orden, til tider, at afbryde aktiviteter for at snakke med forældre, da det er vigtigt at kommunikere om børnenes dagligdag i institutionen. Vi kommunikerer ligeledes med forældrene gennem vores nyhedsbrev Villavisen, Aula og gennem billeder der hænges op rundt omkring i huset. Disse billeder er med til at skabe dialog mellem børn, forældre og personale.

Både gennem hverdagssamtaler og ved forsamlinger gør vi forældre opmærksomme på, at de kan komme til både personale og ledelse, hvis de oplever bekymringer eller har brug for hjælp og vejledning. Vi følger op på forældrenes undren og bekymringer og inviterer til samtaler, så der kan tages hånd om dette. Vi inviterer også forældre til samtaler, når vi oplever undren og bekymring. Det er vigtigt for os at vores samarbejde bygger på tillid og at personale og forældre er lydhøre over for hinanden. Det er vores oplevelse at tillid er til stede i vores relationer til alle forældre. Vi oplever at forældre i dagligdagen kommer med feedback til hvordan vi sammen kan arbejde med at sikre børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vores pædagogiske tilgang er at være anerkendende i mødet med det enkelte barn. At få øje på muligheder og potentialer. Vi har fokus på at børnene får mulighed for at indgå i mindre fællesskaber, som er opdelt efter alder, men vi har også fokus på børnenes muligheder for at indgå i ”det store fællesskab”, hvor man får mulighed for at være noget for andre. De ældste bliver rollemodeller for de yngste og de yngste får mulighed for at spejle sig i de ældste. Vores fredagsfællessang er et eksempel på at være i dette store fællesskab.

Vi har fokus på at støtte børnene i at få øje på andre børns bidrag og italesætte dette over for børnene. Vi har fokus på at opfordre børnene til at spørge hinanden om hjælp, således at børnene får en oplevelse at have en betydningsfuld rolle i fællesskabet.

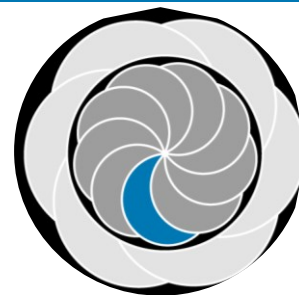
Vi er opmærksomme på at alle børn kan stå i en udsat position i forskellige tidspunkter af deres liv, f.eks. når man som ny starter i institution eller der sker ændringer i familielivet.

Vi har fokus på faglige dialoger kollegaer imellem. Vi mødes på alle tidspunkter af dagligdagen i kollegial sparring om børnenes trivsel.

Vi har fokus på at støtte op om spirende legerelationer blandt andet ved at lade nogle børn mødes i Aberummet og beskytte denne leg. Ligeledes har vi fokus på at skærme lege, hvor vi oplever at der er potentiale for nye relationer.

Vi har fokus på at skabe et fælles erfaringsgrundlag, således at børnefællesskaberne har et fælles udgangspunkt, f.eks. gennem fælles ture og fredagsfællessang.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi har fokus på at skabe læringsmiljøer for de ældste børn i børnehaven, som har til formål at understøtte børnenes overgang fra børnehave til skole. Vi understøtter børnenes sociale kompetencer og har fokus på, at alle børn oplever sig som en værdifuld, aktiv deltager i børnefællesskabet og at give børnene positive erfaringer med at være en del af et børnefællesskab. Ved at tydeliggøre og italesætte dette, kan det være med til at børnene får positive forventninger til at indgå i nye relationer i skolen, at børnene har mod på at tage initiativ til at skabe nye relationer.

Vi præsenterer børnene former, mønstre, tal og bogstaver på en måde, der vækker naturlig nysgerrighed hos børnene. Således at børnene får positive erfaringer og oplever begejstring ved at lære nyt. Vi har fokus på at italesætte og synliggøre denne læring, så børnene selv får øje på at de har tilegnet sig ny viden.

Vi har fokus på at skabe gode overgange fra dagtilbud til skole og har derfor udviklet et tæt samarbejde med de omkringliggende skoler og daginstitutioner. Vi har en gennemgående pædagogisk dialogen med skolerne og daginstitutionerne. Hermed får vi i Villa Ma, de andre institutioner og på skolerne mulighed for at få kontinuerlig og udviklende viden om hinandens arbejde.

I arbejdet med at skabe gode overgange har vi udviklet et forløb, hvor de kommende skolebørn fra flere dagtilbud, i tiden inden skolestart, mødes en række onsdag formiddage med personale fra skolen, til fælles samling og lege. Dette blandt andet for at børnene kan opbygge et fælles legerpertoire som de kan gøre brug af, når de mødes i skolen og skal indgå i nye relationer. Der er et fælles tema for disse fælles samlinger som børnene arbejder med og tager med til skolestart, således at de har noget genkendeligt fra børnehaven, som de kan arbejde videre med i skolen.

Vi tager børnene med på skolebesøg, så børnene får mulighed for at visualisere deres kommende skole og samtidig har vi fokus på trafiktræning, så børnene bliver mere sikre i trafikken.

Vi har i samarbejde med skolerne udarbejdet en brochure til forældre, som omhandler overgangen fra dagtilbud til skole.

Kommunen arrangerer hver år fælles forældremøder med andre dagtilbud på skolerne, som hedder "Mød en skole". Det er altså ikke den specifikke skole, man bliver præsenteret for, men hvad et skoleliv er.

Vi udfylder overgangspapirer for at skabe sammenhæng i overgangen fra børnehave til skole.

Vi har fokus på at de ældste børnehavebørn opbygger selvstændighed, både i forhold til at være selvhjulpne, men også i forhold til skabe netværk, nye relationer, til at kunne bede om hjælp hos både voksenalderen, men også i børnefællesskabet. Vi har fokus på at børnene opbygger kompetencer i at kunne løse konflikter og øver sig i at stå til ansvar deres handlinger.

Vi viser børnene at vi har tillid til disse kompetencer, når de ældste børnehavebørn får lov til at gå "alene" i haven. Her får en gruppe af de ældste børn mulighed for at lege ude for sig selv og løse konflikter, hvis de opstår, tage ansvar for deres lege og deres handling. Vi har som personale blik for, hvad der er på spil når børnene leger "alene" og vi har tillid til at børnene kan begå sig selv.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I vores hverdag bruger vi vores lokalsamfund og nærmiljø. Vi besøger biblioteker, både Gladsaxe og Hellerup. Her får børnene mulighed for at blive fortrolige med især bøger som medie, men også mulighed for at blive fortrolige med hvordan man begår sig, hvilke forventninger der er til adfærd på et bibliotek.

Vi besøger museer og Experimentarium. Her får børnene mulighed for at stifte bekendtskab med forskellige kulturelle udtryk, mulighed for at eksperimentere med og undersøge naturfaglige fænomener, ligesom de her også får mulighed for at blive fortrolige med at begå sig sådanne steder. Vi besøger eller for besøg fra Kulturskolerne, hvor børnene bliver præsenterede for og deltager i mangeartede kulturelle udtryksformer.

Vi får til tider besøg af forældre, der kan vise noget frem eller som har nogle kompetencer, eksempelvis musiske, som vi kan have glæde af. Vi deltager i Haver til Maver, hvor børnene dyrker køkkenhaver og afgrøderne bliver en del af måltider. Vi deltager i Sangbuen sammen med Yasmin og Troldmosen, hvor børnene gennem musik og sang, får mulighed for at deltage i musiske lege med børn med handicap, som er anderledes end dem selv.

Vi har samarbejde med omkringliggende skoler, Munkegårdsskolen og Dyssegårdsskolen, hvor vi har mulighed for at bruge deres udearealer. Vi besøger andre institutioner og bruger deres uden-dørs legepladser, ligesom vi til tider får besøg af andre institutioner. Vi går ture i nærområdet, hvor vi december kigger på juleudsmykninger. Vi snakker om, hvor børnene bor og børnene får mulighed for at udpege og fortælle om deres huse og hvem de bor sammen med. Når vi går tur, har vi fokus på at lære børnene at gå i trafikken og hvordan man opføre sig, når vi er på tur. Vi øver opmærksomhed på lyskryds, at gå samlet på række og andre opmærksomheder i trafikken.

I fremtiden kan vi forstille os at indgå i samarbejde med omkringliggende plejehjem, med aftale om at komme på besøg. Vi kan forestille os at udvide samarbejdet med Munkegårdsskolen, således at vi kan bruge deres gymnastiksal. Vi vil gerne gøre brug af Gentofte stadion og ishal og Gyngemosehallen og mulighed for at bruge trampolinerne der.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

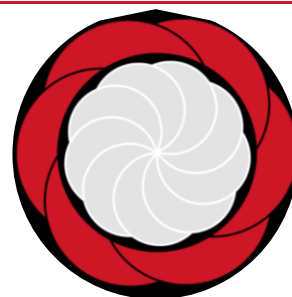
Vi har i Villa Maj fokus på børnemiljøet fra kælder til kvist. Det betyder, at vi har stor opmærksomhed på indretning af både indendørs- og udendørsarealer. Vi har fokus på at skabe fysiske rammer, der inviterer til lege og aktiviteter med store armbevægelser, stor koncentration og fordybelse og til rolige lege og aktiviteter som giver anledning til en anderledes form for fordybelse. Vi har fokus på at skabe rum i rummene ved at indrette forskellige legestationer, hvor der kan leges uforstyrret. For at lege uforstyrret har vi også fokus på støj. Dette bliver der rettet fokus mod i samspil med børnene, blandt andet ved at have dialoger om, hvor man kan bruge store stemmer og hvor det kan være godt tale med små stemmer. Vi har fokus på at skabe forskellige børnefællesskaber, at inddele børnene i mindre grupper. Disse grupper kan inddeles på baggrund børnenes alder, interesser, indbyrdes relationer mv. Fokus for disse gruppeinddelinger er at skabe fællesskaber, hvor børnene oplever sig selv som bidragende, set, oplever tryghed og trivsel. Derved bliver der skabt grobund for børnenes udvikling, læring og dannelse.

Vi har fokus på at skabe gode relationer børnene imellem. Der er fokus på, hvordan børnene taler med hinanden og hvordan vi kan støtte op om børnenes indbyrdes dialoger. Vi har fokus på at italesætte relationer og følelser som er i spil, når børnene indgår i relationer. Vi støtter børnene i at løse konflikter. Her kan vi gøre brug af metoder fra eksempelvis Fri for mobberi. Vi oplever i Villa Maj en god legeaftale-kultur, hvor børnene har mange forskellige legeaftaler hele tiden. Derfor er vi opmærksomme på at støtte op om denne kultur, ved at italesætte den over for forældre allerede ved forsamterne, inden barnet starter i Villa Maj.

Som personale bruger vi hinanden som sparring i forhold til hvordan det enkelte barn trives i Villa Maj. Vi skal have fokus på fremadrettet at bruge alle personaler på tværs af hele huset som sparring, da dette kan skabe et større helhedsbillede af barnets og børnegruppens trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Vores primære fokus er på at iagttage børnenes trivsel og kigger efter tegn på om børnene trives. Vi griber ind når vi ser et barn fortæller verbalt eller nonverbalt, at det ikke trives. Vores største fokus er at alle børns skal have det godt i Villa Maj, så vi skaber tryghed for alle børn. Alle børn bliver set og omfavnet med alle deres særegenheder, forskelligheder og personligheder.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnene er unikke individer, som til alle tider i løbet af dagen deltager i flere og forskellige fællesskaber, med forskellige børn og voksne. Det er gennem deltagelse i disse fællesskaber at børnene opbygger og udvikler en forståelse af sig selv som individer. Det er gennem samspil i disse fællesskaber, at børnene undersøger og udvikler deres eget personlige udtryk og finder deres egen stemme.

Vi har fokus på at skabe rammer for læringsmiljøer, hvor der er plads til at være undersøgende og eksperimenterende. Disse læringsmiljøer skal indrettes således, at alle børn oplever at være deltagende med lige præcis de forudsætninger, den enkelte har for at deltage. Samtidigt tilrettelægges læringsmiljøer, så alle børn oplever sig tilpas udfordret. Derved får børnene mulighed for at udvikle deres færdigheder, kompetencer, kunne, oplevelse af verden og af sig selv som aktiv bidrager og medskaber af denne verden.

Vi viser og italesætter at det er helt i orden at fejle, når man skal lære noget nyt. Det er vigtigt at man øver sig for at kunne mestre det nye og uafprøvede. Vi italesætter børnenes succesoplevelser. Det er med til at opbygge børnenes oplevelse af at være gode til at lære og derved opbygges også et gåpåmod og selvværd. At blive set for lige præcis det individ man er, styrker selvværdet.

Vi er opmærksomme på at være nysgerrige sammen med børnene, og støtte op om børnenes nysgerrighed. Vi har fokus på at lade fantasien råde når børnene leger, og er opmærksomme på ikke at stille os i vejen for fantasien, men støtte op om lege, gå med og bidrage til udvikling af lege. Vi reflekterer over os selv og vores rolle som personale. Vi skal være nærværende, anerkendende, engagerede, nysgerrige. Vi skal være rollemodeller for hvordan vi taler til og med hinanden.

Vi skal se alle børn og se lige præcis de ejendommeligheder et hvert individ besidder. Vi skal skabe rammer hvor disse ejendommeligheder kommer i spil. Vi skal sikre stærke relationer, både børnene imellem og mellem børn og voksne. Vi har fokus på forældresamarbejde for at styrke børnenes alsidige personlige udvikling, et forældresamarbejde som er åbnet og ærligt, hvor intet er for småt, hvor både personale og forældre kan invitere til en samtale.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi har fokus på at alle børn er aktivt bidragende i flere forskellige fællesskaber i løbet af dagen. Vi er opmærksomme på at udvikling af sociale handlemuligheder sker gennem deltagelse i lege. Derfor har vi fokus på at alle børn får adgang til lege. Dette kan ske i både større og mindre grupper. Vi italesætter hvordan børnene leger og legerelationer. Derved bliver tydeligt over for børnene selv, hvordan de deltager, bidrager og indgår i relationer og har venskaber.

Vi har fokus på vores rolle og deltagelse i børnenes lege, om vi skal gå foran og viser vej, inspirere til indhold og måder at lege. Eller om vi skal stille os på sidelinjen for at være til rådighed, når der opstår uoverensstemmelse eller fantasien har brug for lidt inspiration. Vi har fokus på at se lege, aktiviteter og relationer ud fra barnets perspektiv, derved kan vi støtte barnet, der hvor der kan være udfordringer. Vi er opmærksomme på at være rollemodeller, det betyder at vi har opmærksomhed på hvordan vi indgår i relationer med børnene. Udviser vi empati, tillid, nysgerrighed, engagement og respekt i vores samspil med børnene, vil det blive en måde at indgå i relationer, som børnene kan spejle sig i og som de kan gøre brug i legerelationer.

Vi arbejder med at skabe betingelser og rammer for lege, så børnene kan få øje på hinanden. Vi værner om gode lege og spirende legerelationer. Der er fokus på at skabe plads til fordybelse, koncentration og fantasi. Ligeledes er der fokus på at skabe plads til ro, så børnene kan trække sig og tage en pause og vælge fællesskabet fra, for at få ny energi til igen at indgå i fællesskaber og legerelationer. Vi er opmærksomme på at børn har forskellige behov i forbindelse med at deltage i lege og aktiviteter, nogle har brug for tid til at iagttage, mens andre straks kaster sig ind i lege. Det skal der være plads til. Vi har fokus på at hjælpe børnene til at navigere i mange og forskellige fællesskaber og at børnene i disse fællesskaber bliver set og holdt af for lige præcis det individ man er.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi taler meget sammen med børnene. Vi griber det, der er vigtigt for børnene, de bliver ligeværdige medspillere, som har lyst til deltagelse. De nonverbale børn er aktive, men tavse iagttagere, mens de lytter og lærer, de imiterer de store og os voksne. Vi lytter til børnene og beder dem lytte til os og hinanden.

Der er fokus på at have samtaler med børnene om noget de kan læne sig op ad. Det kan være bøger, spil, billeder, videoklip, eller noget genkendeligt som f.eks. hvad børnene har lavet i weekend eller ferie. Det kan danne grundlag for en fælles dialog om som kan invitere børnene til at bruge deres sprog aktivt og tage del en i dialog. Vi har fokus på at lave dialogisk læsning ved forskellige samlinger, som metode til at invitere børnene til at indgå i dialoger. Ligeledes gør vi brug af andre metoder som f.eks. ”skulder ved skulder”.

Sprog kan udvikles på mange måder. Sange og sanglege indgår derfor i dagligdagen. Især børn, der stammer, kan have glæde af at synge. Vi har også to-sprogede børn, som deler ud af deres viden om sprog til de andre børn. Vi har ofte engelsk-sprogede børn og i sammenhæng med Play and Learn i børnehaven, bidrager de til samtalen om, hvad f.eks. farverne hedder på engelsk.

Fremadrettet skal vi have fokus på, at børnene er mere verbale med hinanden end med de voksne. Vi skal skabe rum og ro for samtalen. Vi vil se trivsel og glæde over at blive hørt og forstået. Vi skal være i tæt dialog med forældrene om deres barns sproglige udvikling – fokus på hvordan vi kan hjælpe dem med at støtte op om sproget derhjemme. Her er ”Understøttende sprogstrategier” fra ”Sprogpakken” meget let anvendelig. Den ligger som kopi i sprogmappen i konferencen.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi har fokus på, at indretning af rum og fysiske rammer, både ude og inde, inviterer til at børnene kan bruge deres kroppe. Børnene må gerne klatre og lege på de fleste møbler indendørs, når der er mulighed for det. Der er plads til vilde lege med store armbevægelser, både ude og inde.

Vi har forskellige redskaber både i vuggestue og børnehave som vi bruger både til planlagte aktiviteter og når der opstår spontan leg med motorik og bevægelse som omdrejningspunkt. Vi har fokus på at bruge andre rum, der er uden for Villa Maj. Vi bruger f.eks. skoven eller Eksperimentariet, som rum hvor krop og bevægelse kommer i fokus.

Vi har stor opmærksomhed på selvhjulpenhed. Vi opfordrer børnene til selv at prøve og øve sig i, at tage tøj og overtøj på, selv at prøve at klatre op og ned af puslebordet, krybber og klatrestativer. Derved opbygges børnenes fortrolighed med deres krops formåen. Vi har fokus på at opfordre børnene til at hjælpe hinanden når de øver sig.

Motorik, krop og bevægelse er et vigtigt element i planlægning af aktiviteter og gruppeforløb. Vuggestuen har mandagsmotorik, fredag har vi fællessamling hele huset med sang og bevægelse i fællesskab som omdrejningspunkt.

Vi laver aktiviteter og lege, der har fokus store kroppe, som f.eks. forhindringsbaner, musik og dans, lege i motorikrum, både i vuggestue og børnehave, øve balance på cykler, hvor store muskelgrupper bliver brugt. Vi laver lege og aktiviteter hvor motorik og fordybelse kommer i spil gennem f.eks. puslespil, byggeklodser og LEGO, duftkasser, modellervoks. Der er fokus på både finmotoriske og sansemotoriske aktiviteter. Der er opmærksomhed på at børnene inden skolestart, udvikler deres blyantsgreb. Vi har også fokus på motorik i hverdagsrutiner, som når børnene øver sig i at gå op og ned ad trapper. Vi har fokus på at børnene mærker hvordan det føles at være i ro, når de sover til middag eller holder hviletid. Vi snakker især med de ældste børnehalebørn om hvordan det føles, når man begynder "at være kærester".

Vi har opmærksomhed på hvordan børnene deltager i bevægelsesaktiviteter, der er plads til at børnene kan være iagttagende fra sidelinjen, for at se aktiviteter og lege an, inden de giver sig hen til legen. Vi har opmærksomhed på at støtte alle børn i at deltage aktivt bevægelseslege. Vi har fokus på om alle børn oplever glæde ved at bruge deres kroppe på forskellige måder i løbet af dagen. Vi igangsætter fælles lege, hvor børnene i fællesskab kan øve sig og udfordre deres kroppe formåen i samspil med hinanden. Vi har fokus på at skabe rammer og lege, hvor alle børn får en oplevelse af det er i orden ikke at kunne mestre det hele fra første færd. Børnene skal have at det er i orden at fejle, det er sådan man øver sig. Vi har fokus på at italesætte børnene motoriske udvikling sammen med dem, således at børnene får en fornemmelse af deres motoriske evner og får succesoplevelser. Vi har fokus på at der altid er et tilbud hvor børnene kan bruge deres kroppe.

Vi har taget det første skridt til at blive en Idrætslicensieret institution via Dansk Idræts Forbund og VIA College, hvor krop og bevægelse indgår, som en naturlig del af hverdagen. Det handler ikke om sport og konkurrence, men om hvordan vi pædagogisk kan motivere børnene til at bruge kroppen mere, samtidig med at der også er opmærksomhed på afslapning og restitution.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi understøtter børnenes muligheder for at få erfaringer med natur, udeliv og science, når vi bruger vores udearealer. Når vi er ude, har vi opmærksomhed på børnenes interesser og vi følger børnenes spor og initiativer. Vi følger spor gennem dialog med børnene i hverdagen. Vi har i løbet af dagen dialoger med børn om deres undring omkring natur og udeliv. Når børnene spørger ind til hvor dyr lever, når blomster springer ud eller når frugt på træerne modnes. Vi vender sten på legepladsen for at kigge efter insekter, som til tider udvikler sig til at lede efter andre dyr, som slanger. Vi oplever at vores udearealer indbyder til at gå på opdagelse og undersøge, hvad der gemmer sig i buske, hække mv. Vores planter på udearealer giver mulighed for at snakke om natur og dyreliv. Vi bruger Hareskoven til at tage ud i og kigge på natur, både i høje træer og helt nede i jorden, når der jages på insekter. Vi er ude i alt slags vejr og snakker sommer, sol, vinter, sne, efterår, regn. Vi er kreative med natur, limer/maler med blade, pinde og meget andet.

Vi tænker dette element om natur, udeliv og science ind i vores planlægning af forløb og projekter. Vi har opmærksomhed på at ansprende interesse for natur og dyreliv.

I hverdagen kigger vi efter tegn på hvor natur, udeliv og science kommer til udtryk i børnegruppen. Disse tegn er blandt andet, at vi oplever at børnene inviterer andre børn og voksne til at

finde snegle og andre insekter. At børnene bemærker at skoven er mørk. At når vi ikke har cykler fremme, går børnene selv på opdagelse i bede og buske, som inspirerer andre børn til at deltage. Vi oplever at det kan fremme nysgerrigheden på en anderledes måde, når vi lader være med at tage for meget legetøj frem.

Science på børneniveau handler om at gøre dem opmærksomme på sammenhænge. F.eks. hvad sker der når man tager en isterning ud af fryseren og lægger den på en tallerken på bordet.

Fremadrettet kunne vi tænke mere i at lave forsøg, bygge baner, hvor ting eller vand kan bevæge sig. Vi kan tænke i at indrette nye hjørne på vores udearealer som kan indrettes med insekthoteller, sneglekravlegårde, sansehaveelementer. Tænke i at have flere græs /bløde områder foran huset hvor der kan blive plads til at sanse og udfolde sig motorisk.

Vi kan tænke i genbrug, biodiversitet –kompostkasse for at fremelske insektliv. Vi kan eksperimentere med frugt i forrådnelse, med vægt, tal og forskelle på større og mindre. Vi kan eksperimentere med temperatur, sollys og solure. Vi kan forsøge at lave fuglefoder, så vi kan studere fugle i haven. Vi kan tænke i at have en kalender til vores morgensamlinger, som kan bruges til dialog om årstider, vejr og vejrfænomener. Vi kan bruge iPads til at lade børnene tage billeder af ting som de finder spændende ude i naturen. Ligeledes kan vi bruge iPads sammen børnene til at undersøge natur, udeliv og science, ved at følge børnenes spor.

Vores reflekterer over vores egen praksis når vi taler om matematisk opmærksomhed. Vi skal have fokus på hvordan vi i hverdagen bruger sprog til at styrke børnenes matematiske opmærksomhed, ved f.eks. at spørge om antal eller geometrisk form. Det kan også være om der er flere eller færre æbler end appelsiner eller om en spand vand er tungere end en spand fuld af bøgeblade.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi har stor opmærksomhed på børnefællesskaber. Denne opmærksomhed er rettet mod at alle børn har mulighed for at være deltagende i forskellige former for fællesskaber. Vi oplever at sådanne fællesskaber kan opstå i lege på baggrund af børnenes egne initiativer, på tværs af alder eller interesser. Disse legefællesskaber er et sted hvor børnene igangsætter kreative og fantasifulde processer, gerne uden for meget deltagelse fra voksne. Det bliver lege- og læringsmiljøer som børnene selv vælger til. Der er fokus på at alle børn oplever samhørighed med et eller flere fællesskaber i løbet af dagen.

Vi oplever som Villa Maj som traditionsbærer. Vi har i årets gang forskellige traditioner i Villa Maj. Vi holder fastelavn, vi har påsketraditioner. Vi holder Villa Majs fødselsdag med vores fødselsdagssang og teaterforestilling. Vi holder Lanternefest, julefrokost og får besøg af Julemanden. Alle i Villa Maj får mulighed for at tage del i disse traditioner, på de præmisser man har lyst til at deltage. Der er plads til at være tilskuer og tage del som iagttager, samtidig er der mulighed for at alle børn kan være aktivt deltagende i forberedelser og fejring af Villa Majs forskellige traditioner og alle andre aspekter af hverdagen i Villa Maj.

Vi oplever at musik er med til at skabe et fællesskab. Fællesskabet mødes omkring sanglege og dans til en bred vifte af musiske genre. Ved at introducere til forskellige genre af musik stifter børnene bekendtskab med forskellige kulturelle udtryk.

Børnene får ligeledes mulighed for at stifte bekendtskab med forskellige former for kulturelle udtryk gennem besøg fra Kulturskolerne. Her indgår børnene i aktiviteter af kropslige, kreative, musiske, skabende karakter. Vi tilrettelægger aktiviteter i Villa Maj, som også skaber mulighed for at børnene kan være kreative, eksperimenterende og skabende. Det kan være aktiviteter, hvor det enkelte barn kan være fordybet i en skabende proces eller fælles projekter, hvor børnene skaber i fællesskab. Her kan der være tale om aktiviteter som indeholder forskellige materialer til at frembringe æstetiske udtryk, men der kan også være tale om forskellige redskaber og medier. Vi har opmærksomhed på at inddrage digitale redskaber som en måde at skabe børnenes kreative, æstetiske udtryk. Ligeledes er brug af billeder på digitale platforme, en måde vi formidler Villa Majs kultur.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Fokus for det pædagogiske arbejde i Villa Maj, er at sikre alle børn trivsel, udvikling, læring og dannelse gennem deltagelse i børnefællesskaber, gennem leg, spontane aktiviteter, planlagte aktiviteter og gennem deltagelse i dagligdagens rutiner. For at sikre dette for alle børn, har vi stor opmærksomhed på planlægning og tilrettelæggelse af indhold af pædagogisk praksis, med den pædagogiske læreplan som udgangspunkt, og opmærksomhed på, hvordan pædagogiske læringsmiljøer tager sig ud.

Vi holder møder stuevis, etagemøder og/eller personalemøder, hver fjerde uge. Her planlægger og evaluerer vi, hvorledes læringsmiljøet sikrer alle børn mulighed for deltagelse. Gennem, blandt andet, praksisfortællinger, billeder, matrix og relationsskemaer og SMTTE-modeller, dokumenteres børnenes deltagelse, trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det er på baggrund af disse iagttagelser, vores pædagogiske praksis evalueres. Vi får gennem fælles dialoger mulighed for at forholde os reflekteret til vores pædagogiske praksis

Ved at have dialoger om indholdet af den indsamlede dokumentation kan vi få øje på det nuværende læringsmiljøets betydning, muligheder eller begrænsninger for det enkelt barns deltagelse og børnefællesskabet trivsel. Vi får i personalegruppen italesat, hvor der opstår udfordringer og hvilke muligheder og potentialer vi kan se, der er for at udvikle vores praksis og hvilke justeringer vi kan lave for de pædagogiske læringsmiljøer. Således skaber evaluering nye handlemuligheder for os som pædagogisk personale. Disse nye tiltag skal ligeledes dokumenteres og evalueres. Derved forholder vi os hele tiden til om vores pædagogiske praksis til alle tider sikre børns trivsel, udvikling, læring og dannelse gennem deltagelse i børnefællesskaber.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Den pædagogiske læreplan danner grundlag for vores planlægning og tilrettelæggelse af pædagogiske læringsmiljøer. Derved bliver læreplanen et aktivt redskab i den pædagogiske hverdagspraksis.

Ved personalemøder har vi faglige dialoger om indholdet af den pædagogiske læreplan. Vi kan have dialoger og fælles refleksioner over, hvordan vores pædagogiske værdier kommer til udtryk i vores pædagogiske praksis. Vi evaluerer på om vores nuværende pædagogiske praksis til stadighed stemmer overens med den pædagogiske læreplan, vi som institution har beskrevet.

Da den pædagogiske læreplan på grund af Coronatiltag først er blevet færdiggjort i foråret 2021, er arbejdet med systematisk at evaluere den endnu ikke foregået.